

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 24. januar 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2007-730-0505
Dok.: CKV40922

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 4, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. december 2007 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Dansk straffemyndighed) (L 16).

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 4 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Dansk straffemyndighed) (L 16):

”Ministeren bedes i forhold til handlinger foretaget i udlandet omfattet af dansk straffemyndighed tilsende udvalget oversigter over

- hvilke handlinger der efter gældende dansk lovgivning er undtaget fra kravet om dobbelt strafbarhed
- hvilke handlinger der efter en evt. vedtagelse af lovforslaget er undtaget fra kravet om dobbelt strafbarhed.”

Svar:

1. Efter gældende ret er dansk straffemyndighed i forhold til en handling foretaget i udlandet af personer med dansk tilknytning (statsborgerskab og bopæl) normalt betinget af, at handlingen er strafbar både efter lovgivningen i Danmark og efter lovgivningen på gerningsstedet, jf. straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2.

Efter straffelovens § 7, stk. 3, gælder dette krav om dobbelt strafbarhed imidlertid ikke i forhold til følgende handlinger (forudsat at gerningsmandens tilknytning til Danmark forelå allerede på gerningstidspunktet):

- Samleje med et barn (straffelovens § 222)
- Børneprostitution (straffelovens § 223 a)
- Anden kønslig omgængelse end samleje med et barn af modsatte køn (straffelovens § 224, jf. § 222 eller § 223 a)
- Anden kønslig omgængelse end samleje med et barn af samme køn (straffelovens § 225, jf. § 222 eller § 223 a)
- Ovennævnte krænkelser begået uden kendskab til barnets alder, hvis denne ukendskab dog kan tilregnes gerningsmanden som uagtsomt (straffelovens § 226)
- Anvendelse af et barn som pornomodel (straffelovens § 230)
- Udbredelse eller besiddelse af børnepornografisk materiale (straffelovens § 235)
- Kvindelig omskæring (straffelovens § 245 a og § 246, jf. § 245 a)

Efter straffelovens § 8, nr. 1, 2, 4 og 5, gælder kravet om dobbelt strafbarhed endvidere ikke i forhold til følgende handlinger (uafhængigt af, om gerningsmanden har tilknytning til Danmark):

- Krænkelser af den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning, offentlige myndigheder eller en embedspligt mod staten

- Krænkelser af interesser, hvis retsbeskyttelse i den danske stat forudsætter en særlig tilknytning til denne
- Krænkelser af en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet
- Krænkelser af en tjenesteplicht, der påhviler gerningsmanden over for dansk fartøj
- Fly- og skibskapring mv. (straffelovens § 183 a)
- Handlinger omfattet af en mellemfolkelig overenskomst (konvention mv.), ifølge hvilken Danmark måtte være forpligtet til at foretage retsforfølgning uafhængigt af, om forholdet også er strafbart efter lovgivningen på gerningsstedet

Ud over de nævnte bestemmelser i straffelovens § 7 og § 8 indeholder lovgivningen enkelte andre jurisdiktionsbestemmelser, der fraviger kravet om dobbelt strafbarhed efter straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2.

En sådan bestemmelse findes i § 7 c, stk. 5, i lov om våben og eksplosivstoffer, hvorefter overtrædelse af lovens § 7 c, stk. 1 (om forbud mod at yde visse former for våbenteknisk bistand uden for Den Europæiske Union), hører under dansk straffemyndighed, hvis handlingen er foretaget af en person, der på gerningstidspunktet havde dansk indfødsret eller var bosat i den danske stat, selv om handlingen ikke er strafbar efter lovgivningen på gerningsstedet.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 2, stk. 9, i lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. Bestemmelsen angår overtrædelse af lovens § 1 a om forbud mod at yde visse former for teknisk bistand uden for Det Europæiske Fællesskab.

Endvidere indeholder § 5, stk. 2, i militær straffelov en særregel om dansk straffemyndighed uden krav om dobbelt strafbarhed i forhold til overtrædelse af lovens § 36 (krænkelser af internationale regler om lovlig krigsførelse) og § 38 (ligrøveri) begået over for dansk militært personel eller over for personer omfattet af lovens § 2 (civilt personel, krigsfanger, sanitetspersonel og feltpræster).

2. Hvis lovforslaget vedtages, vil kravet om dobbelt strafbarhed fortsat ikke gælde i ovennævnte tilfælde (forslaget til straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, litra a, § 8, nr. 1-5, og § 8 b).

Lovforslaget indeholder herudover forslag til en ny bestemmelse, hvorefter kravet om dobbelt strafbarhed heller ikke vil gælde i forhold til hand-

linger foretaget i udlandet, når både gerningsmand og offer har tilknytning til Danmark på gerningstidspunktet (forslaget til straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, litra b).

Det er i lovforslagets bemærkninger forudsat, at bestemmelsen navnlig vil finde anvendelse, hvis der er tale om en lovovertrædelse med et umiddelbart offer (fysisk eller juridisk person). Det vil f.eks. gælde overtrædelser af straffelovens § 216 (voldtægt), § 244 (vold), § 260 (ulovlig tvang), § 264 a (fotografering af personer på ikke frit tilgængeligt sted), § 276 (tyveri), § 283 (skyldnersvig) og § 291 (hærværk). Det vil f.eks. også gælde § 114 (terrorisme), § 180 (mordbrand), § 181 (brandstiftelse) og § 183 (sprængning), selv om sådanne lovovertrædelser også måtte ramme andre end danske ofre.

Det er endvidere forudsat, at bestemmelsen også vil finde anvendelse i forhold til lovovertrædelser, der på anden måde kan siges at have karakter af interne danske anliggender. Det vil efter omstændighederne f.eks. gælde overtrædelse af straffelovens § 136 (offentlig tilskyndelse til eller billigelse af forbrydelser), hvis en dansk statsborger fra udlandet opfordrer til ikke nærmere konkretiserede voldshandlinger over for personer i Danmark.

Lovforslaget indeholder herudover en ny bestemmelse om dansk straffemyndighed uden krav om dobbelt strafbarhed i forhold til handlinger af den art, der er omfattet af statuten for Den Internationale Straffedomstol, dvs. folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og aggression (forslaget til straffelovens § 8 a).

3. Der vedlægges et sammenfattende skema over tilfælde, hvor der ikke stilles krav om dobbelt strafbarhed efter henholdsvis gældende ret og lovforslaget.

OVERSIGT

over lovovertrædelser omfattet af dansk straffemyndighed uden krav om dobbelt strafbarhed

LOVOVERTRÆDELSE	GÆLDENDE RET	LOVFORSLAGET
I. Gerningsmand med dansk tilknytning (statsborgerskab, bopæl mv.)		
a) Følgende former for seksuel udnyttelse af børn: <ul style="list-style-type: none">– Samleje med et barn (straffelovens § 222)– Børneprostitution (straffelovens § 223 a)– Anden kønslig omgængelse end samleje med et barn af modsatte køn (straffelovens § 224, jf. § 222 eller § 223 a)– Anden kønslig omgængelse end samleje med et barn af samme køn (straffelovens § 225, jf. § 222 eller § 223 a)– Ovennævnte krænkelse begået uden kendskab til barnets alder, hvis denne ukendskab dog kan tilregnes gerningsmanden som uagtsomt (straffelovens § 226)– Anvendelse af et barn som pornomodel (straffelovens § 230)– Udbredelse og besiddelse af børnepornografisk materiale (straffelovens § 235)	Straffelovens § 7, stk. 3, nr. 1-7	Straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, litra a
b) Kvindelig omskæring (straffelovens § 245 a og § 246, jf. § 245 a)	Straffelovens § 7, stk. 3, nr. 8 og 9	Straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, litra a
c) Lovovertrædelser begået over for personer med tilknytning til Danmark, herunder navnlig sager med et umiddelbart offer	(-)	Straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, litra b
d) Overtrædelse af forbudet mod at yde visse former for våbenteknisk bistand uden for Den Europæiske Union (§ 7 c, stk. 1, i lov om våben og eksplosivstoffer)	§ 7 c, stk. 5, i lov om våben og eksplosivstoffer	§ 7 c, stk. 5, i lov om våben og eksplosivstoffer
e) Overtrædelse af forbudet mod at yde visse former for teknisk bistand uden for Det Europæiske Fællesskab (§ 1 a i lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v.)	§ 2, stk. 9, i lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v.	§ 2, stk. 9, i lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v.
II. Gerningsmand med eller uden dansk tilknytning		
a) Krænkelser af den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning,	Straffelovens § 8, nr. 1, 1. led	Straffelovens § 8, nr. 1

LOVOVERTRÆDELSE	GÆLDENDE RET	LOVFORSLAGET
offentlige myndigheder eller en embedspligt mod staten (f.eks. straffelovens § 107 om spionage)		
b) Krænkelser af interesser, hvis retsbeskyttelse i den danske stat forudsætter en særlig tilknytning til denne (f.eks. straffelovens § 166 om forfalskning af danske pengesedler)	Straffelovens § 8, nr. 1, 2. led	Straffelovens § 8, nr. 2
c) Krænkelser af en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet (f.eks. strafsanktionerede overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen)	Straffelovens § 8, nr. 2, 1. led	Straffelovens § 8, nr. 3
d) Krænkelser af en tjenestepligt, der påhviler gerningsmanden over for dansk fartøj	Straffelovens § 8, nr. 2, 2. led	Straffelovens § 8, nr. 4
e) Fly- og skibskapring mv. (straffelovens § 183 a) begået af personer, som har tilknytning til Danmark, eller som befinder sig her i landet	Straffelovens § 8, nr. 4	Straffelovens § 8 b
f) Handlinger omfattet af en mellemfolkelig overenskomst (konvention mv.), ifølge hvilken Danmark måtte være forpligtet til at foretage retsforfølgning, selv om forholdet ikke er strafbart efter lovgivningen på gerningsstedet	Straffelovens § 8, nr. 5	Straffelovens § 8, nr. 5
g) Folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og aggression begået af personer, som har tilknytning til Danmark, eller som befinder sig her i landet	(-)	Straffelovens § 8 a
h) Krænkelser af internationale regler om lovlig krigsførelse (§ 36 i militær straffelov) og ligrøveri (§ 38 i militær straffelov) begået over for dansk militært personel eller personer omfattet af § 2 i militær straffelov (civilt personel, krigsfanger, sanitetspersonale og feltprester)	§ 5, stk. 2, i militær straffelov	§ 5, stk. 2, i militær straffelov